

Ardealul

Ardealului

Apare afară de Luni și zilele după sărbătoare zilnic. — Redacția și Administrația Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 Lei, pe jumătate de an 400 Lei, pe un sfert 200 Lei, pe lună 70 Lei. Pentru America pe an 5 dolari

Trecutul eroic

Arad, 29 Dec.

Anul 1918, Decembrie ziua 29.

Intreagă acea lună era împovărată cu patimi, ce clocoteau pe drumuri. Răsvrătirea de sub toate legile odioase, încă nu-și desăvârșise opera: jertfele încă nu s'au îndeplinit toate, număratoarea sufletelor cerute drept răscumpărare, urma înainte.

Dar azi cine-și mai aduce aminte de tot ce era atunci actualitate: jertfa de sine, și tot ce era eflin: viața.

Desigur că undeva peste deșerturile sufletești de aci, viețuiește încă icoana sângeroasă: Era sărbătoare întru întâmpinarea unui căpitan de oaste venit aci de pe malurile Senei spre a ne îmbărbăta. Descinderea generalului Berthelot în orașul mucalit de pe malul Mureșului, trebuia să fie un prilej pentru o desfășurare de energii și aspirații românești.

Rezultatul îl știm: Armatele iregulare ungurești, din loc de pândă, au tăbărit asupra marelui număr de staționa pe trotuare în fața hotelului Crucea Albă, și cei cari veniau din satele Podgorii și șesurile ungurene să-și mărturisească credința lor națională au fost maltratați, uciși.

Despre una din victime ne amintește, strada ce-i poartă numele: Lae Barna. Atât.

Dar ziua ca atare căți și-o mai amintesc. Unde s'a așezat vre-o tablă de comemorare sau

vre-un semn de reculegere întru jertfa acelei zile.

Sunt opt ani de atunci. Dar parecă vremurile acele nu le-am trăit noi. Le-am uitat așa de repede, le prețuim atât de puțin.

Principele Nicolae căpitan

M. S. Regele a semnat decretul, prin care A. S. R. Principele Nicolae a fost înaintat la gradul de căpitan.

Noul guvern jugoslav

BELGRAD. Dl. Uzunovici a reușit să formeze guvernul. Noul ministri au depus eri jurământul. Guvernul este alcătuit astfel:

Președintele Consiliului, dl. Uzunovici, Externele Ninco Perici, Instrucția Publică Misa Trifunovici, Sănătate Publică Slavko Miletici, Justiția Srekioi, Cultele, Milorad Vuvici, Păduri și Mine, Milan Simonovici, Internele, Boja Maximovici, Unificarea legilor și Interimatul Agriculturii, Yassa Yovanovici, Finanțe, Bogdan Markovici. Acești ministri fac parte din partidul radical.

Din partidul Radicist au intrat în guvern: Paul Radici la reforma agrară, Chaperina la Ministerul Poștelor și Telegrafului. Kraiaci la Comerț și Industrie, Kechufici la Lucrări Publice.

Generalul Hagici a fost numit ministru de Răsboiu și generalul Mileavlievici ministru al Comunicațiilor, Ministerul Prevederilor Sociale va fi condus interimar de ministrul Milan Simonovici.

Cele două portofolii atribuite interimar sunt rezervate partidului populist slovea.

Provocatorii

— In jurul unei scrisori —

Arad, 29 Decembrie

Ziarele bucureștine au publicat textul unei scrisori — trimisă dlui general Averescu — de către unul care iscălește „Un oștean jidan”. A'at stilul, cât și teza — așa cum este pusă de anșim — constituie de-a dreptul o provocare. Nu ne miră însă pe nimeni, anonimul nu-și desminte de loc trăsătura rasei lui: obrăznicia, până la revoltă.

Aportila dlui general Averescu — pe scrisoarea în chestiune — a fost următoarea:

„Evident că aș fi foarte nenorocit dacă ar trebui să trăiesc într'o altă țară decât aceea a strămoșilor mei. Dar tocmai această nenorocire m'ar îndemna ca, cu ori ce preț, să mă adaptez ei, să mă identific tot cu țara în care am găsit ospitalitate și să mă fac a fi iubit de aceia în a căror țară trăiesc, puindu-mi toată nădejdea exclusiv în sentimentele de umanitate ale celor cu cari eu sau înaintașii mei, am venit să convențuiesc.

În orice caz, nu aș scri o astfel de scrisoare, căci m'aș pune eu însu-mi într'o lumină puțin favorabilă.”

(ss) General Averescu.

Comentând scrisoarea „oșteanului” — care credem că după terminarea stagiului militar „în timp de pace” — va fi angajat — cu toată siguranța — redactor la „anumita presă”, ne putem da seama, nu cu multă greutate, că adevărații provocatori sunt numai aceșii domni, care se complac în a-și da aere de martiri. Totuși mulți dintre noi, continuă ma-i trata cu o bunăvoință neexplicabilă, uitând în fiecare zi, jicirile aduse nouă, în tot momentul, de aceșii oameni cari au luat din omnie, numai ceia ce se chiamă obrăznicie.

Sfârșitul din apostila dlui general

Averescu, cuprinde de asemenea o bunăvoință, care numai la români se poate întâlni și sperăm că ea va pune capăt, acelor eventuale ieșiri, cari nu fac altceva decât să pună în adevărata lumină, pe acei dintre noi, cari privilegiati ca nișteri aiurea, și-au tocit orice fel de simț al realității.

Intre Vatican și guvernul francez

Roma. — Ca urmare la convențiunea încheiată între Vatican și guvernul francez, d. Doucet, ambasadorul francez la Vatican, a primit eri în biserica St. Jean, onorurile liturgice.

Windischraetz pleacă în concediu din închisoare

BUDAPESTA. Avocatul prințului Windischraetz a intervenit la ministrul justiției și a reușit să primească pentru clientul său o întrerupere de două luni a stării acestuia de închisoare. Motivele sunt, că prințul ar avea nevoie de o operație, fiind bolnav de afecție a șirei spinării.

Prințul a fost apoi transportat într'un sanatoriu. Intrând în camera ce-i era destinată, Windischraetz a exclamat:

— „În fine am un pat alb și o masă albă”!

A doua zi i s'a scos din picior o așchiță de granat, pe care o avea din timpul războiului.

Ulaim, avocatul falsificatorului principal, a declarat că în curând se va înainta o petiție regentului, de grațiere pentru toți condamnații. Pentru Windischraetz și Nadassy s'au strâns până acum 100,000 iscălituri.

Insemnări

Deoarece majoritatea publicului nostru stă foarte nedumerită față de arta contemporană i-mi iau îndrăzneala să fac un mic istoric al artei, începând cu academia și în câteva linii să caracterizez — după modestele mele cunoștințe — diferitele idei fundamentale de care s'au condus artiștii contemporani. Am să mă mărginesc a cita numai pe cei mai reprezentativi creatori de școală.

Să încep cu școala academiei fiindcă pe cât a fost de stricăcioasă în unele privințe, pe atât a fost și de folositoare, deoarece a dat naștere unei puternice reacții.

Să vedem deci cum se lucră pe la anii 1820—30 la școlile academe. Tânărul înscris la academie, trebuia să urmeze lungi și obositoare procedee. Trebuia să copieze ani de zile portrete de ipsos grecești, atât de simple stilizate, pentru a căror apreciere trebuia o anumită pregătire artistică,

dar legea prescrie ca tânărul să se umple de spiritul grecesc. După această muncă inepușabilă de draperii. Se sgață inepușabil de păpuși de lemn și se desenează precis. Vine desenul corpului omeneș tot după ipsos. După această energie pierdută degeaba ani de zile, începe pictura primată cu două culori, alb și negru. Lumina și umbra pe corp este împărțită după o anumită regulă, tot așa valoarea culorilor prescrise. Umbra are o culoare definită, lumina la fel, culorile reci și calde sunt împărțite pe tablou, după o regulă bine chibzuită. După ce elevul este în curat cu toate astea poate trece, la cea mai înaltă clasă, la școala de compoziție, unde se învață ce li este permis unui convins academician de a picta și regulile cum. Spre pildă: împăratul X intră în cetatea Y cu gesturi largi teatrale. Aici trebuie un grup principal, două grupuri subordonate etc. Tânărul unui academician este bine îmbrăcat, pare un actor. Pei-

sajul se pictează firește după natură, în felul următor: Se pune pe o sârmă câlți, cari servesc de nori, pe masă o oglindă, cu care se poate prea bine înlocui apa și o ramură drept arbore. (Dacă cineva se îndoaie de spusele mele să binevoiască să consulte estetica dlui dr. Bartha József, nr. 113 din „Tudományos zsebkönyvtár”, unde se găsește îndrumări precise referitor la felul cum trebuie să picteze ciavea). În sfârșit se pictează tot numai natura nu, așa cum e. Imi amintesc de o observație foarte potrivită a maestrului Brâncuși, cu care mi-a caracterizat prea bine academia. Intră la academie d'ierite flori și profesorul vrea să pozeze din toate un fel de floare, răpindu-le la toate odorul, distrugându-le forma.

Era și naturală o reacție, cere pleacă din Franța cu Corebet, Corot, Millet, Rousseau, grupul din pădurea Fontainebleau, tot atunci din Anglia cu Turner și Constable. Pictorii își văzură că nu e firesc să picteze natura în atelier și pleacă la pădure, având ca scop, redarea naturii așa

cum e, fără a prea alege motivele. Felul lor de a picta desigur că diferă, deoarece temperamentele lor sunt altele și punctele lor de plecare deosebite. Dar iată, hoinărind prin păduri au observat că natura se mișcă, vibrează, că lucrurile se schimbă total dacă le transpunem în natură, că privind un cap în cameră, vedem umbre și lumini puternice, cari li modelează bine formele, dar ia să transpunem acelaș cap în aer liber, vom observa că formele se pierd, eșind în evidență o mulțime de nuanțe, că acelaș cap are în natură o altă culoare, cu reflecte verzi, albastre etc., relevându-se numai un vag contur. Și iată că în felul asta ajung pictorii să considere culoarea ca un ce foarte important, fără a da mare importanță subiectului prin o libertate asemănătoare picturilor Renășterii, a căror fel de a picta diferă, dela unul la altul, pictând așa cum văd și simt.

Începe Courbet prin a picta doi muncitori drumari spărgând piatră, ca o demonstrație contra subiectelor prea alese, afirmând, că un pictor are tot

Calomniile contra României

— Atitudinea ziarului vienez „Abend“ condamnată —

În legătură cu unele articole calomnioase la adresa României, apărute de curând în ziarul „Abend“ din Viena, oficiosul „Reichpost“ publică un articol în care declară că presa austriacă are desigur dreptul să examineze cu toată libertatea politică altor state. Oficiosul „Reichpost“ observă însă că ziarele trebuie să păstreze rezerva necesară și să țină seama de sensibilitatea justificată a celorlalte popoare. Ziarul citat adaugă: „Trebuie să condamnăm procedeul ziarului „Abend“ care făcând unele reproduceri dintr-o broșură de curând apărută la Paris, a relevat în mod special acele pasagii cari erau insultătoare pentru membrii familiei regale române și pentru conducătorii tuturor partidelor politice din România.

Cercurile românești pot fi convinse că opinia publică din Austria nu aprobă o asemenea procedură și că ziarul care a întrebunțat-o este o publicațiune dezavuată chiar și înăuntrul Austriei. Dacă pe cale legală nu se poate întreprinde nimic față de asemenea publicațiuni, remediu se va ivi mai curând sau mai târziu,

prin depărtarea publicului cetitor și astăzi nu prea numeros, dela un ziar care întrebunțează astfel de procedee“.

Oficiosul „Reichpost“ era cel mai în măsură să pună la punct această atitudine condamnabilă a confratelui său, care în complectă necunoștință de cauză, discută și comentează chestiuni iluzorii, cu scopuri cari nu se pretează conduite gazetărești. Este totuși regretabil că Viena, atât de dragă nouă românilor, a putut permite stabilirea în sânul ei, a unor elemente turbulente, a căror adevărate izvoare trebuesc căutate, dincolo mult, de actuala graniță austriacă. Tentativa această calomnioasă și-a arătat colții și în alte centre europene, condamnarea neîntârziind însă; fapt cari a făcut o să și mute încontinuu sediul, stabilizându-și-l însă — pentru o durată mai lungă — în capitala Austriei. Austria oficială, dornică de relații amicale cu vecinătatea, a reușit să-și spună părerea hotărât și această hotărâre, speră să servească drept o lecție nu tocmai plăcută, presei care și-a uitat adevăratul său rol.

Revelionul românesc

În seara zilei de 31 Decembrie a. c. studențimea universitară din județul Arad, aranjează o convensie socială împreună cu dans a românilor din județ, pentru serbarea revelionului în acest an, la care invită pe toți românii de bine.

În afară de frumosul scop, de a uni pe cei de un neam, — tineretul aranjator, urmărește și un scop filantropic, voind a contribui întru câtva, la ajutorarea orfanilor lipsiți de cele mai elementare condiții a traiului zilnic astfel că banii încasați din contribuții benevole și din taxele modeste de intrare, se vor preda „Reuniunii Femeilor Române din Arad“, pentru scopul de mai sus.

Revelionul se va ține în sala mare a restaurantului „Central“ cu începutul seara la ora 9, taxa

de intrare este fixată pentru o familie: 100 lei, iar pentru singuraticile persoane: 40 lei, solvabilă la cassa improvizată, la intrarea în sală.

La miezii nopții se va trage la sorți un purcel viu, primind fiecare familie câte două bilete, iar persoanele singuraticile un bilet de participare, în schimbul taxei de intrare.

Muzica Reg. 93 Inf. din localitate, cu un program vast și frumos, va delecta publicul și va cânta de dans până în zori de zi.

Tineretul român roagă și pe aceștia care pe toți românii de bine, să sprijinească această inițiativă frumoasă, onorându-i cu prezența lor și familiilor lor, fără să aștepte invitații personale, zicându-le:

La revedere români!

Noul regulament al vizei pașapoartelor

Arad, 29 Dec.

Primim următoarele:

Noi, Prefectul Poliției Municipiului Arad.

Având în vedere, înlesnirea serviciului la Biroul pașapoartelor se aduce la cunoștința publicului următoarele:

Pașaport pentru străinătate poate obține ori care cetățean român. Locuitorii din acest oraș urmează să și adreseze cererile lor Prefecturii de Poliție, în cari trebuie necondiționat arătat motivul călătoriei ei, țările pe cari voiesc a le cerceta, declarând categoric că nu are scopul de a repatria.

Această cerere trebuie mai întâi vizată de Serviciul de Siguranță și Divizia de urmărire de pe lângă această Prefectură, anexând următoarele acte:

1. Buletin de înscriere dela Biroul populației, prin care se constată că este locuitor al orașului Arad. Acei cari posedă pașaport vechiu, sunt dispensați de prezentarea buletinului.

2. Certificat de cetățenie, care se poate înalata și în copie legalizată.

3. Certificat despre achitarea impozitelor comunale, eliberat de Percepția orașului.

4. Certificat despre achitarea impozitelor către Stat, eliberat de Administrația Financiară și vizat de dl administrator financiar.

5. Certificat de moralitate eliberat de Parchetul Tribunalului Arad.

Pentru bărbați între etatea 18—48 ani inclusiv, certificat militar dela Cercul de Recrutare (Modele pentru asemenea certificate se primesc la Imprimeria Județului Arad, str. Românului No. 6.

În pașaport comun nu pot figura decât soțul cu soția precum și copii minori legitimi.

Pentruca soția să poată obține pașaport separat, este nevoie, pe lângă prezentarea actelor necesare, și de declarația de învoire a soțului, semnată în fața a lor doi martori și provăzută cu timbru de 2 lei.

Această declarație se cere și pentru copiii minori, din partea părinților menționându-se că părinții suportă toate cheltuielile pe timpul cât aceștia peirec în străinătate.

Pentru studenții universitari se cere declarația de valută (că abize de favorurile valutare, de care se bucură tinerii cari studiază în străinătate).

Totodată se va înalata și o declarație dela părinți, că aceștia suportă toate cheltuielile de studiu și întreținere în străinătate.

La fiecare cerere de pașaport se vor anexa două fotografii semnate de titular și timbre în valoare de 25 Lei 50 bani.

Orice intervenție este strict interzisă și pedepsită prin lege, cu excepția a-

voațiilor provăzute cu procură în regulă. Însă titularul pașaportului trebuie să se prezinte personal pentru preluarea pașaportului.

Fiecare căător înainte de plecare trebuie să se prezinte cu pașaportul la Prefectura Poliției unde va obține viza de plecare. Aceasta viză se dă pe baza unei cereri a căror imprimare se pot primi la Imprimeria Județului Arad strada Românului Nr. 6.

Funcționarii Statului și militarii vor obține viza de plecare dela Direcția Protocolului pendinte de Ministerul Afacerilor străine, unde trebuie să se prezinte în persoană.

Dispozițiunile prezentei publicații intră în vigoare cu data de 1 Ianuarie 1927.

Prefect: (ss) Traian Muțiu. Director: (ss) A. Giulan.

O școală de arte frumoase la Timișoara

La prefectură au fost convocați de dl prefect dr. A. Bogdan, reprezentanții ziarelor din localitate și corespondenții presei din București, cărora dl prefect le-a vorbit despre planul înființării unei școli de arte frumoase în orașul Timișoara. La această întrunire au mai fost de față: dna prefect Elena dr. Bogdan, dl primar dr. I. Doboșan și dl Cornel Liuba, directorul școlii de Arte și Meserii, care este un apreciat pictor.

Planul înființării unei școli de arte frumoase este punctul principal al programului cultural al actualului prefect. Dsa a și înscris în budgetul de pe 1927 al județului suma de un milion lei pentru a face posibilă cât de îngrabă funcționarea acestei școli, iar dl primar încă a promis o sumă considerabilă din fondul cultural al primăriei.

Restul de bani — până la cca trei milioane lei, cât ar fi nevoie pentruca școala să ia ființă — urmează să fie adunat pe cale de donații publice. Dl prefect a făcut un călduros apel către reprezentanții presei, rugându-i să agite în permanentă această idee și să îndemne publicul să subscrie cu dragoste pentru viitoarea școală.

Chestiunea localului — întrucât suma de trei milioane, cu care va începe să funcționeze școala, nu îngăduie luxul unui local propriu — se rezolvă decumdată în mod provizoriu, în felul că birourile și sălile de studii ale școlii vor fi plasate în localul Academiei Comerciale, ale cărei cursuri — după cum reese și din această împrejurare — nu vor începe nici anul viitor. Am dori și în orașul nostru o mișcare asemănătoare celei din Timișoara.

dreptul se picteze așa ceva, ba din contră numai așa ceva ce a văzut cu ochii săi proprii. Subiectul asta Courbet de fapt l-o fi văzut, putem presupune, că la început a picta chiar în natură, dar ne face impresia, că prin formele destul de bine modelate, e terminat în atelier, ca aproape toate lucrările lui. Are în muzeul Luvru o mare pânză „Țărani la înmormântare“; țărani deloc idealizați nici ca formă nici ca fond. Au o privire indiferentă, haine ramolite, — în sfârșit așa cum sunt. (Timpul a cam șters tabloul așa că din punct de vedere coloristic nu-l putem aprecia). Vor întreba unii că ce este frumos aici, dacă nu e nimic idealizat? Și a-și putea să răspundă că e frumos frescul cu care e pictat; sau cu vorbele lui Rodin că e frumos caracterul.

Courbet atacă academia în două puncte; nu alege subiectele și își placează figurile în liber. Chiar dacă mirosă încă a academie, dar da un puternic inbold lui Corot și Millet.

Corot are o mulțime de peisaje în Luvru în care ne redă sufletul său poe-

lic și plin de senzații. A observat și el conștient pătura fontaineleau că academia n'are nici o legătură cu natura, că lucrurile pictate după anumite reguli fixate sunt moarte, că e indiferent subiectul, pictează ce vezi, dar cu sentiment. Își dă prea bine seama, că lucrurile în natură sunt învăluite în aer, forma se pierde și rămân vagi contururi de o finețe a nuanțelor și unit desăvârșită. Și peisajele lui Corot sunt cu mult sentiment, multă lumină, transparente și unitare. Corot e omul sentimentului, Courbet mai mult omul realității prin subiectele lui. Și la Corot mai găsim încă urme de academie, dar sunt subordonate și se pierd.

Al treilea care se apropie cu un pas mai mult de natură este Millet, care în copilărie a fost păstor, el simte mai bine natura, cum și grijiile omului simplu, a țăraniului, care se acordă atât de bine cu natura. Țăraniul lui Millet sunt obocști, greoi și duri cum a fost și viața pictorului greu și dură.

Millet cu căldura cu care își pictează țăraniul, p'arcă ciopliti din lemn ne

copleşte. E monumental prin sentimentul pios, care se revarsă din „Angelus“. Și pe Millet îl preocupă natura, culoarea, dar e nevoit să subordoneze culoarea sentimentului și liniei puternice și expresive, deoarece nu prea simte culorile, dar desenele lui sunt foarte prețioase, ca studii de natură.

Mergând pe drumul ăsta, e firesc să ajungem la naturalistul Bastien Lepage. Cu un temperament mai calm, cu o conștiință mai cinstită începe să picteze natura din fir în păr redând și cele mai mici amănunte, fără a contribui întru nimic cu personalitatea sa. Probabil se dezvoltă sub influența naturalismului Zola.

Ce urmează acum? O altă reacție. Vin mai mulți cari zic, că dacă noi dorim să pictăm natura în fel naturalist, trebuie să luăm în considerare schimbarea, mișcarea naturii. Pictorii ăștia cunoscuți sub numirea de „impresionisti“ pictează răsunetul unei impresii momentane. Iată cum; Fiind natura compusă — după părerea lor — din mai multe vibrații de culori fugitive, lixează pe pânză repede o fază care

caracterizează mai bine întreagă mișcarea. (Probabil un drum al acestei teorii este și futurismul, care prinde orice mișcare, neștiind seamă de faza care caracterizează mișcarea. Un fel de fotografie care oprește timpul în loc și tocmai prin asta conturbă. Dar să ne întoarcem la impresionisti. Iată pe Turner în Anglia, pe Manet, Monet (mort acum de curând) Cezanne Renoir în Franța.

Să vedem ce face Manet și ce-l interesează? Am putea să zicem că picturalitatea unui peisaj, și cum scribează numai o impresie e lucru natural că pictura să fie mai simplificată, mai lipsită de amănunte. Numirea de „impresionism“ vine nu dela felul lor de a picta, ci dela un tablou al lui Manet expus cu titlul „Impresion“. Își pictează figurile în liber și tot ce prinde momentul ochiului său are însemnătate așa că figura de pe planul prim este tot așa de evidentă ca și arborile din planul al doilea. E adevărat obține o minunată unitate de culori, dar tot tabloul se reduce la un plan și cu asta pune bazele adevăratei pic-

INFORMATIUNI

Amnestie

E vorba că de Anul Nou M. S. Regele să semneze un decret de amnestie ce să se acorde într-o măsură largă.

Prefectul Poliției de Arad, avansat la gradul de Lt.-Colonel în rezerva armatei române.

In „Monitorul Oficial“ Nr. 284 din 19 Decembrie a. c. a apărut avansarea la gradul de Lt.-Colonel în rezervă a dlui Traian Mușiu prefectul poliției Arad. Decretul de avansare are numărul 3982—1926. Felicitările noastre.

Aviz

Comitetul central al „Astreie“ Sibiu mai având de distribuit gratuit un număr oarecare de abecedare pentru analfabeții adulți, săraci. Domnii învățători și preoți, cari s'au hotărât să țină cursuri pe seama acestora, să se adreseze Asociației „Astra“, Sibiu, str. Șaguna Nr. 6, pentru ca să fie împărțită după posibilitate cu abecedarele necesare.

O ordonanță a Prefecturii de Poliție.

Se aduce la cunoștință dispoziția Prefecturii Poliției din Arad, care prevede următoarele: Proprietarii de case să și curețe întotdeauna trotuarul din dreptul casei — respective locuinței lor — de zăpadă și de ghiață; asemenea și coperișurile caselor, acolo unde este nevoie. 2. Trotuarul să se presere cu nisip, sau praf de cărbuni. 3. Totodată este strict interzis patinajul și formarea de alunecături pe străzile și piețele acestui oraș.

Contravenienții vor fi pedepsiți conform legilor în vigoare.

Din județ

Din Nădălbănești. Tânărul Pasc Aleandru de 18 ani, din comuna Nădălbănești, pe când tăia scânduri cu ferul, dintr'un lemn mare, lemnul a căzut pe el, omorându-l pe loc.

Cazul se cercetează de autorități, spre a se constata, dacă nu este cineva responsabil pentru acest caz.

Omorâtă în bătaie. — În ziua de 14—15 cor. a încetat din viață în comuna Roșia femeia Paulina Rus. Se bănuiește că moartea i a provenit din cauza că a fost bătută grav de individul Tesa Ioan din aceeași comună. Numitul a fost arestat și depus parchetului pentru cercetare.

Boala dlui Nichifor Crainic

BUCUREȘTI. — dl Nichifor Crainic, cunoscutul scriitor, secretarul general al Ministerului Cultelor, s'a îmbolnăvit de difterie. Starea lui e foarte gravă.

Mulțumită publică.

Credincioșii bisericii ortodoxe române din Brad, sinistrați decând cu puhoiul apelor din iarna trecută, aduc și pe aceasta cale cele mai adânci simțite mulțumiri creștinilor din comuna Pecica, cari le-au sărit în ajutor cu următoarele daruri în bucate:

Porumb 2498 kgr. Grâu 4416 kgr.

Indeosebi își exprimă mulțumire și recunoștință față de Sfânta Sa Părintele Ioan Popescu din Pecica, care a inițiat această faptă de milă trupească prin biserică și apoi dlui șef de poliție Gheorghe Ponta, care ca un adevărat zel și dragoste creștinească a contribuit la adunarea acestor ofrande.

Deraierea dela Alba-Iulia

În cursul nopții de 28 spre 29 Decembrie un tren accelerat de marfă a deraiat la circa 400 metri de gara Alba-Iulia în direcția Vințului-de-Jos. Deraierea a fost provocată de un bou care se găsea pe linie. Din cauza opririi bruște, mașina împreună cu două vagoane au fost aruncate de pe linie provocând moartea șefului de tren și frânarului din vagonul de siguranță. Printre răniții mai gravi se află mecanicul trenului și un frânar a cărui picior stâng a fost relezat de sus.

Abuzuri de nume în Italia

Consiliul de miniștri italian a dat o circulară tuturor ofițerilor de stare civilă, de a nu mai înscrie în registru pe noii născuți, decât cu nume din calendar.

În adevăr, se luase în ultimul timp un obicei de a boteza cu nume de tendință politică pe noii născuți: Mussolini, d'Annunzio, Matteotti, etc. Publicul a mers și mai departe: unii copii au fost declarați cu numele de „Revoluția“, „Fascism“, „Republica“, „Libertatea“, „Anarhia“ și așa mai departe, nume ce expuneau la ridicol, pe toată viața, pe părinții lor.

America întrerupe toate legăturile diplomatice cu Mexicul

New-York. — Ministrul Kellog a anunțat că, întrerupe orice legătură diplomatică cu statul Mexic.

ULTIMA ORĂ

Memoriul sindicatului ziaristilor români.

— S'au prelungit permisele ziaristilor. —

BUCUREȘTI. — Sindicatul ziaristilor români, reprezentat prin dnii Stelian Popescu, Mavrodî, Nedelea și alții au predat azi un memoriu președintelui consiliului de miniștri dl General Averescu, în privința plângerilor, sindicatului ziaristilor, în ce privește biletele gratuite C. F. R. a ziaristilor de profesie.

Se afirmă că au primit permise libere acei cari nu aveau acest drept, deși o comisiune compusă din ziaristi și deputați specialiști au fixat în mod definitiv modul de distribuție a permiselor, ce s'a făcut la propunerea dlui Gen. Ionescu ministrul comunicațiilor.

Di General Averescu a fost surprins de cele expuse de către dnii delegați a sindicatului ziaristilor și a promis că, va studia chestiunea.

În consecință până când se rezolvă chestiunea, a dispus să se prelungească permisele ziaristilor profesioniști, aceasta fiind deja adusă la cunoștință și prin „Monitorul Oficial“ de ieri, celor în drept.

Prelungirea este fixată până la data de 31 Martie 1927.

Congresul socialiștilor amânat

BUCUREȘTI. — Congresul socialiștilor, care era să se țină în Capitală pe la începutul lunii Ianuarie — din cauza greutăților survenite — se amână până la primăvară.

Foc în Capitală.

BUCUREȘTI. — Eri seara s'a iscat un incendiu în magazia Federalei din gara Obor. Focul a distrus întreaga magazie. Pagubele se ridică la mai multe milioane lei.

Cale Ferată între Bacău—Târgul-Neamț.

BUCUREȘTI. — La începutul lunii Martie a anului viitor se încep lucrările pentru construirea liniei ferate între Bacău și Târgul-Neamț. Ministerul a și ordonanțat, pentru acest scop, suma de douăzeci milioane.

Doliul Curtii Regale

BUCUREȘTI. — Din prilejul morții Micadoului Japoniei s'a ordonat un doliu de zece zile la Curte. Acest doliu însă pentru ziua Anului Nou, va fi suspendat.

Incendiul din Chișinău

BUCUREȘTI. — Un violent incendiu a izbucnit în orașul Chișinău, distrugând complet fabrica de țabăcărie a dlui Bivol fost primar al orașului.

Focul a luat naștere în urma unei explozii și s'a întins cu o repeziune uimitoare. Pompierii fiind slab aranjați, nu au putut împiedica lăptirea focului. În două ore întreaga fabrică a fost prefăcută în ruine. Un muncitor și două muncitoare au fost grav rănite. Violenta focului a deslăntuit o panică de nedescris care a zădărnicit orice încercare de salvare. Pagubele se urcă la zece milioane lei dintre care abia un milion jumătate îi va fi restituit proprietarului, prin asigurare.

Semnarea tratatului de amicitie și asigurare italo-german

ROMA. — Se anunță că eri a fost semnat în palatul Chigy, tratatul de amicitie și asigurare italo-german. Faptul acesta a provocat mare senzație în cercurile politice, unde se opera amânarea fără termen a semnării tratatului, din cauza crizei de guvern ce a fost în Germania.

Din partea Italiei tratatul a fost semnat de însuș Mussolini iar din partea Germaniei de către ambasadorul german, în Italia.

Propaganda sovietică în Anglia

LONDRA. — Guvernul Angliei, care a dovedit o largă toleranță de propagandă comunistă, a hotărât să ia măsuri severe pentru a stavili agitația comunistă. În consiliul de miniștri dela 13 Decembrie s'a pus chestiunea expulzării din Anglia a reprezentantului sovietic, și măsura a fost omisă numai în urma intervențiilor insistente ale dlor Chamberlain și Balfour.

Dela primăria Șagul.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că comuna Șagul are nevoie de circa 40.000 cărămidă arsă de a cumpăra, pentru cari publică licitație publică pe ziua de 31 Decembrie a. c. la primăria comunală. Se primește numai oferte închise. 453

Șagul, la 13 Dec. 1926.

Primăria comunală.

turi pe care japonezii o cunoșteau deja de mult. Mi se pare chiar în timpul asta vin în mai apropiată legătură artiștii impresionisti cu pictura japoneză, unde nu există perspectivă, unde domină numai o nemărginită fineț a liniei și a armoniei de culori.

Cézanne luptă și el fanatic tot pentru culori. Dănsul mai obsează, că toate lucrurile sunt compuse din pete de culori și se năzuiește a pune culorile brutale direct de pe paletă, fără a le mai amesteca, lăsând ca nuanțele să se formeze în ochiul privitorului. Vedem o uriasă deosebire deja. Până când academia se trudește a reda obiectul ca stare așa cum e, am ajuns prin Manet și Cézanne de a da numai o impresie coloristică.

Pictorii impresionisti au ajuns prin mare străduință să nu mai vadă formă și corp, ci numai culori. Și firește dintr'un punct de vedere au dreptate, să fie pictura culoare, să-l preocupe pe un pictor probleme picturale, nu redarea unui lucru plastic pe un plan.

Dela cercetările lui Cézanne rezultă un alt fel de pictură, pointillis-

mul, în care nu e pus pe pânză culoarea verde spre pildă, ci mai multe puncte sau linii galbene și lângă ele albastre, culoarea verdelei formându-se după anumite legi optice în ochiul privitorului.

Mai mulți se întorc la primitivii Renașterii italiene la Fra Angelico, Giotto apoi Botticelli, unde mijloacele tehnice sunt mai reduse, mișcările mai naive și prin asta mai grațioase, sentimentul mai cast. Figurile, liniile sunt stilizate. Aici găsim rădăcinile picturii lui Puvis de Chavannes care simplifică liniile, culorile, concentrând mai multe pete de culoare întruna sigură și moale. Chiar dimensiunile frescelor lui reclamă stilizarea aceasta. Pictura lui este decorativă, figurile nu sunt plasate în așa fel ca să exprime o idee, ci după cum pretinde stilizarea, de a umple echilibrat planul.

Mat-amintim cubiștii în frunte cu Picasso, care reduce formele naturii la cea mai simplă formă geometrică. Plasticitatea nu-l interesează, ci numai combinarea diferitelor forme estetice aranjate și compoziția culorilor.

După cât vedem ese tot mai în evidență individul și devine tot mai importantă forma de a exprima ceva, indiferent ce. Poate va urma o nouă Renaștere care va găsi o formă potrivită spre a contopi toate aceste școli într'una.

Ar mai trebui să spun ceva și despre sculptură, dar drumul e acelaș. Începem cu formele antice ale lui Pajou, după care vine Carpeaux, degajându-se de antic cu grupul „Dansul“ care este pe fațada operii din Paris, apoi Rodin, care prin naturalismul său este acuzat la un „salon“ de a fi făcut mulej de pe un corp viu, căruia prin picturalitatea sculpturilor sale îi răspunde Bourdelle, care în loc de a face din piatră carne, stilizează, simplifică și prin asta ajunge la o adevărată sculaturalitate.

Apoi Brâncuși cu forme total abstracte de natură, fiind de părere că natura își are formele și manifestările ei frumoase și aria la fel. Face deosebire între frumosul din natură și frumosul artistic. Nu e firesc ca să faci din piatră — material fără viață

— un corp cu atitudini și expresii de om viu. Preferă să facă din piatră o piatră frumoasă. Și poate are dreptate.

R. Ladea

O Intensă campanie culturală

D. Mihail Sadoveanu a declarat amicilor săi că guvernul intenționează să pornească odată cu începerea noului an o intensă propagandă culturală în special la sate.

Vigurosul prozator a mai declarat că guvernul intenționează să cumpere pe viitor jumătate din tirajul lucrărilor de valoare ale scriitorilor noștri, pentru a le împărți bibliotecilor populare.

Avantajul ar fi dublu: încurajarea scriitorilor și crearea de biblioteci.

Dela casa școalelor

Mașin. 4 Ianuarie 1927 va avea loc la Casa Școalelor, în prezența dlui ministru I. Petrovici o ședință a comisiei literare.

